

Keski-Pohjanmaan hyvinvointialue Soiten osallisuusohjelma

Keski-Pohjanmaan aluehallitus 11.05.2026 § 104
1955/00.02.00/2026

Valmistelija Osallisuus- ja asiakkuuspäällikkö Jussi Salminen,
jussi.salminen(at)soite.fi

Hyvinvointialueilla on ollut historiallinen mahdollisuus päivittää suomalaista demokratiaa ja rakentaa toimintakulttuurinsa alusta alkaen asukkaita ja palvelun käyttäjiä osallistavaksi. Tämän osallisuusohjelman tarkoitus on tukea hyvinvointialuettamme oman osallistamisensa vahvistamisessa. Osallisuustyön keskiöön on nostettu kolme osallistujanäkökulmaa; asiakasosallisuus, asukasosallisuus ja asiantuntijaosallisuus.

Osallisuusohjelman tavoitteena on ohjata hyvinvointialuetta niin, että Soite voi toteuttaa hyvinvointialuelain (29 §) mukaisesti alueen asukkaiden ja palvelujen käyttäjien oikeuden osallistua ja vaikuttaa hyvinvointialueen toimintaan. Tavoitteena on, että osallisuus ei näkyisi vain paperilla ja puheissa. Hyvinvointialuelain 29 §:n mukaan aluevaltuuston on pidettävä huolta monipuolisista ja vaikuttavista osallistumisen ja vaikuttamisen mahdollisuuksista ja menetelmistä.

Osallisuusohjelman laadinnassa on pyydetty lausunnot vaikuttamistoimielimiltä ja järjestetty info/kuulemistilaisuuksia järjestöille sekä hyvinvointialueen asukkaille. Tarkoituksena oli saada laajasti esille asukkaiden ja asiakkaiden näkemyksiä ja mielipiteitä osallisuudesta sekä vaikuttamismahdollisuuksista. Myös johtoryhmä on käsitellyt osallisuusohjelman.

Osallisuusohjelma luo kokonaiskuvan osallistumisen perusteista, rakenteista ja hyvistä periaatteista. Se rakentaa hyvinvointialueelle uudenlaista, entistä vahvempaa osallistumisen kulttuuria. Näin varmistetaan, että hyvinvointialueelle kehittyy yhdenvertaiset, laadukkaat ja aidosti asiakaskeskeiset peruspalvelut. Välttämättömät rakenteelliset muutokset tehdään oikeudenmukaisesti perusteellisen valmistelun pohjalta osallisuus huomioiden.

Osallisuus on arvo sinänsä, mutta sitä kautta lisätään myös alueen hyvinvointia ja terveyttä, kun alueen asukkaat kokevat voivansa vaikuttaa ja voivat sitä kautta paremmin. Keski-Pohjanmaan hyvinvointialue Soiten hyvinvointisuunnitelman 2026–2029 yksi painopiste on osallisuus ja yhteisöllisyys, jota tämä ohjelma omalta osaltaan toteuttaa.

Liite Keski-Pohjanmaan hyvinvointialueen osallisuusohjelma

Päätösehdotus Aluehallitus päättää esittää, että aluevaltuusto hyväksyy Keski-Pohjanmaan hyvinvointialueen osallisuusohjelman.

Päätös Aluehallitus hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.